

אקטואליה בזווית חב"דית

שביבי אור וניצוצות מתוך הספר החדש רב הכמות והאיכות ממשנתו הק' של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק מליובאוויטש זי"ע בנושאים העומדים על הפרק

מליובאוויטש לרבה של כפר חב"ד הגאון הרב שניאור זלמן גרליק, מתאריך כ"א שבט ה'תשנ"א, עשרה ימים לאחר שקיבל את כתר נשיאות חב"ד, לגבי השאלה כיצד ינהגו חקלאי כפר חב"ד לגבי השמיטה הראשונה לאחר ייסוד המדינה שהייתה בשנת תשי"ב "במענה על מכתביו מיום ט"ו וכ"ד טבת ו"ב שבט: בעניין שביעית - כפי הידיעות שנתקבלו כאן הקיבוצים החרדים שבארץ הקודש ת"ו בדעתם שלא לסמוך על קולות ולשמור שביעית כהלכה.

"לפלא שאינו מזכיר דבר על דבר הגשמים שירדו סוף סוף, אם הצילו הזריעה במילואה או כו' ובטח ימלא במכתבו הבא בברורות טובות בזה ובכיוצא בזה. (אג"ק ד' קנד)

לתרום לקרן השמיטה בארץ הקודש בתודש אלול

"ומכיון שקיים מצות השמיטה כרוך עם הוצאות כספיות כזו — כדאי ונכון שכל אחד ואחד יתרום ממנו, בהקדם האפשרי, ל"קרן השמיטה", אשר, על ידי זה נכלל גם הוא ב"שומרי שביעית", "גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו".

מדוע סבלו מעניין בריאותי בשנת השמיטה ומה התיקון שהרבי נתן?

על הזהירות והחובה להקפיד בענייני שמיטה נלמד מהסיוע הבא. בקיץ תשמ"ז הייתה שנת שמיטה, משפחה שלמה סבלה מעניין בריאותי קשה. אבי המשפחה החליט לכתוב על כך לכ"ק מרן אדמו"ר מליובאוויטש ולבקש עצה וברכה. התשובה הכתה בהלם את המשפחה, "בטח שגנו באכילת דענייני שמיטה". בני המשפחה לא ידעו מה לעשות לאחר שהקפידו ביותר לקנות אך ורק בחנות שמספקת מצרכים בהכשרים מהודרים. בעקבות כך כתבו לרבי פתק נוסף איך לבדוק את הדבר לאחר שהם מקפידים לקנות אך רק בחנות מהדרין השומר על כללי שמיטה. התשובה של הרבי הייתה "עבודת ה' בשמחה (שפורצת גם גדר דשגיאות מי יבין)".

לתקן את העוול והפשע שנעשו לילדי תימן והוריהם

במדור מיוחד על חטיפת ילדי תימן, מובאת התייחסות לנושא כאוב זה: "ובמילא, כל זמן שלא עושים ככל האפשרי לתיקון המצב - הרי זה כמו שמשמשים לעשות אותו עוול ופשע, ומוכן, שבענייני זה לא יועיל לעשות תשובה - שכן, עניין התשובה הוא ביני לבין קונו, אבל, לכל לראש יש לתקן את העוול והפשע שנעשה לילדים והוריהם! ולאחרי כל זה, אם משהו מעלה על דעתו שהחרטו על המעשים שנעשו בעבר, ובוודאי שלא יחזרו עליהם חס ושלום, לא תקום פעמים צרה" - יש לו טעות מרה: לא זו בלבד שלא מתחרטים על זה, ולא מנסים לתקן את המצב וכי', אלא אדרבה - בעצם היום הזה חוזרים ונשנים הדברים בקשר לילדי טהרן, ובצורה חריפה יותר, ואין פוצה פה ומצפצף. וחוב קדוש על כל מי שיש ביכולתו לעשות כל התלוי

שער הספר החדש ש"ל ע"י מכון באהלי צדיקים בעריכת הרב שבתי ויינרטוב ה"ו

תלמיד ישיבה שמתגייס לצבא הוא עריק ופותח את החזית לפני האויב!

במדור מיוחד העוסק בפטור לתלמידי הישיבות, מצאנו במכתב מראש חודש אלול ה'תשכ"א: "במענה למכתבו מכ"ה מנחם אב, השואל האם מחויב בן ישיבה באה"ק ת"ו להתגייס שמה בצבא. - לפלא הספק בעניינו ועד שצריך לישראל ממרחק, והרי ידוע וגם מפורסם פסק דין הברור של רבני ישראל וכמוכן - מבוטא הוא בתורתנו תורת חיים, אשר בני ישיבה אין לגייסם ולא יצאו בצבא. ולימורם תורתנו הקדושה בהתמדה ושקידה - מגן ומציל על ארצנו הקדושה ת"ו ועל הדרים עליה".

בהתוועדות ו' תשרי תשכ"ב "בדיק כמו ש'עריק' הוא מי שבורח מהחזית אם העמידו אותו שם, כך גם 'עריק' הוא מי שיושב בישיבה שתפקידו שם הוא לשבת וללמוד תורה יומם ולילה כי בזכות התורה ניצלו, בזכות העסק בתורה "יואב מנצח בצבא", ואם הוא יסגור את הגמרא ויברח כי הוא רוצה להראות שגם הוא לוחם וגם לו מגיע עיטורים וכי' וכי', אז לא רק שהוא לא עוזר לניצחון, אדרבה, הוא עריק ממקומו ופותח את החזית לפני האויב!!"

לא לסמוך על היתר מכירה וקולות דיני שביעית

במדור על שמיטה אנו מוצאים מכתב שכתב האדמו"ר

מעלה לראשונה את הרעיון לעשות ספר יוחסי

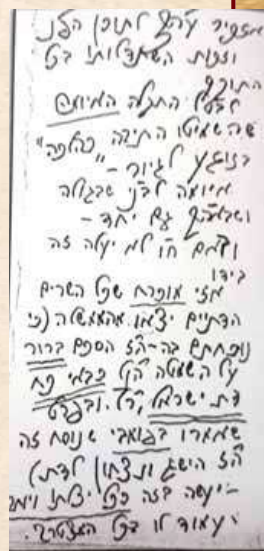
בפרק מיוחד על המאבק לתיקון חוק מיהו יהודי וגיוור כהלכה, פרשה שעומדת כעת בעין הסערה, ישנו קטע מרתק כאשר ביום י"ג באלול תשל"ט ביקר אצל מרן האדמו"ר מליובאוויטש הגאון הגדול כ"ק מרן אדמו"ר מאונגוואר רבי מנשה הקטן קליין זצ"ל, יחד עם מחותנו כ"ק מרן האדמו"ר מגור בעל הפני מנחם זצ"ל. באותה הזדמנות העלה הרבי מיומנתו בפעם הראשונה רעיון מהפכני שיש לעשות "ספר יוחסי", שזה יפתור מבחינה מסוימת את הקלקולים של חוק "מיהו יהודי" הפרוץ, ואת הבעיות הנוצרות מאימוץ ילדים.

וכך אמר כ"ק מרן האדמו"ר מליובאוויטש: "אינני רואה עצה אחרת מאשר ספר יוחסי. הדבר יגרום סערה עצומה, אך אין ברירה אחרת. השאלה היא כיצד יבצעו זאת. הרי אחר כך לא תהיה שום בקרה על זה. נניח שאגודת הרבנים תקבל החלטה כזאת, או איגוד הרבנים, או התאחדות הרבנים, הרי הדבר תלוי בכל רב, וכל רב במקומו הוא מושל בכיפה... ולכן, בכדי לעורר אודות ספר היוחסין, להיוונו דבר בלתי רגיל, צריך לזה כוח הרבים.. כוונתי כמה רבנים ביחד.

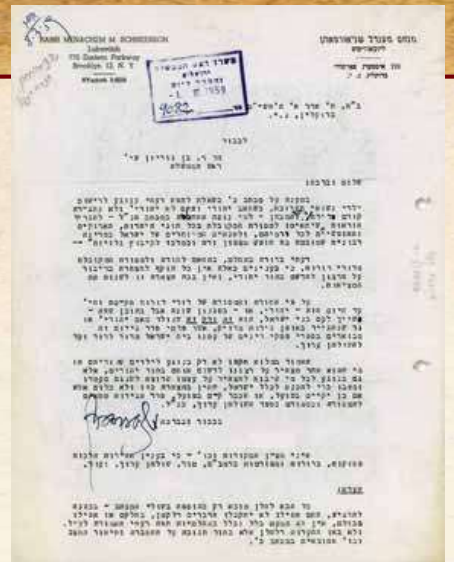
"בספר היוחסין אין צורך בשום הכנות, מי שמעוניין יוכל להירשם, ומי שלא רוצה אף אחד לא יכריחו. אך עצם ההכרזה תהיה דבר הכי גדול, ואחר כך אפשר והדבר יעזור שיפחדו מעניין של אימוץ וכי'. הנני מחזיק מאוד מברוך אומר ועושה, ואם כן אפשר שאתם תעוררו על כך תיכף באגודת הרבנים ואיגוד הרבנים, ומצידי אפעל גם כן בנפרד."

הוזיל מכיסו סכום הגון לאפשר הדפסת ספרן של צדיקים

הרה"צ האדמו"ר רבי צבי אלימלך טורנהיים זצ"ל, האדמו"ר לבית לוקווע וולברוז (נפטר בד' בסיון תשס"א) נין ונכד לבעל העבודת יששכר מוולברוז, פעל רבות להוצאת ספרי אבותיו הק'. בהקדמה לספר "עבודת יששכר" הוא מגלה שהספר הודפס בזכותו של הרבי. "תודה גלויה לרבי מליובאוויטש. הנה כאשר הוד כבוד קדושת אדמו"ר דליובאוויטש שליט"א הפציר בי כמה פעמים לזכות את הרבים להוציא הספר הזה לאור ועל-פי פקודתו אשר אימץ אותי מאוד והוזיל מכיסו סכום הגון לאפשר את הדפסת ספרן של צדיקים, הריני ממלא בקשת כ"ק תוה"ר שליט"א בדחילו ורחימו, וה' יאריך ימיו בשיבה טובה ויוכה לנהג את עדת קהל חסידיו וכל עמינו אחינו בני ישראל לקראת משיח צדקנו במרה בימנו אמן סלה".

כתי"ק של רבינו "לבטל התקלה האיומה שהשמיטה התיבה כהלכה בנוגע לגיוור. איומה לבני ישראל שבגולה ובארץ הקודש גם יחד"

מכתב אקטואלי לראש הממשלה הראשון מר ד. בן גוריון אשר רק מי שנוכל לאם יהודיה ומי שעבר גירות מדויק על פי שולחן ערוך הוא יהודי.

בו למנוע ולעצור את גולת הילדים המתרחשת בהווה, ונוסף לזה, להשתדל לתקן גם מה שנעשה בעבר, ואלו שאין ביכולתם לפעול בעניין זה - יגבירו את הפעילות בעניין החינוך, כאמור, להשתדל שילדי ישראל יקבלו חינוך יהודי ברוח התורה, ולא לחסוך כל המאמץ וההשתדלות כו' (כפי שניתן ללמוד מהצד שכנגד...), שהרי מדובר אודות פיקוח-נפשות! ("תורת מנחם" תשמ"ז חלק א' יום כ' מר חשוון תשמ"ז)

"היו כאלו שנהגו לנקות את לכלוך בית הכנסת עם זקנם"

במדור על כבוד וקדושת בית הכנסת מובא סיפור, שבי"א בתשרי תשמ"ט, בשנת האבלות על הרבנית הצדקנית מרת חיה מושקא נ"ע, ניגש האדמו"ר מליובאוויטש לעמוד התפילה ב-770. כאשר התקרב לעמוד הבחין בכללכוך על הרצפה. הרבי הפנה את מבטו לעבר המזכיר הרה"ח ר' לייבל גרונו וצ"ל ודיבר בכאב רב על מצב אי שמירת כבוד בית הכנסת באותיות' מבהילות ביותר ואמר: "זה הרי בית הכנסת וצריך להיות כבוד.. יש כאן גבאים והמעשה הזה חוזר על עצמו שבועות ברציפות ולאף אחד לא אכפת מבית הכנסת... היו כאלו שנהגו להסתובב עם הזקן ולנקות את הלכלוכים בבית הכנסת עם הזקן שלהם.."

מדוע לא משתמשים בתואר מדינת ישראל אלא ארץ ישראל?

במדור מיוחד על השפה הנקייה והחיושים המיוחדים לא לומר בייטיים מסוימים, אנו מצטטים מספר דוגמאות מעניינות. במכתב מ"ט סיון תשכ"ט מכתב מרן האדמו"ר מליובאוויטש מדוע "ממה חוגים, וביניהם גם אני, לא יקבלו ואינם מקבלים גם לא משתמשים בתואר "מדינת ישראל"... והרי הטעם מובן ופשוט: ארץ כנען ניתנה לנחלה לשם ישראל מתחיל מברית בין הבתרים עם אברהם אבינו, ותמורת השם ארץ כנען נקבע השם ארץ ישראל, קביעות במשך כמה אלפי שנה, קביעות בתורה... ואין עניינים כאלה ניתנים להצבעה ולהכרעת הרוב... "עוד נקודה בזה, באם היו זקוקים להוספה, אשר שינוי שם זה [מדינת ישראל] מחליש תביעת ובעלות עם ישראל על ארץ ישראל, כולל אפילו גם השטח המוגבל שנשתחרר בשנת תש"ח, כיון א' שם חדש נתון לכל העניין אופי של חידוש שנתחדש בתש"ח."

אין לכתוב אירוסין על שידוך

כידוע הקפיד מאוד כ"ק מרן האדמו"ר מליובאוויטש ז"ע שלא לכתוב על בשורת השידוך את הביטוי אירוסין אלא לומר באו בקשרי שידוכין וכיו"ב. במכתב מתאריך ה' סיון תשמ"ח שכתב מרן האדמו"ר מליובאוויטש ז"ע ל"ש"ב הגאון הגדול רבי ברוך שמעון שניאורסון זצ"ל ראש ישיבת טשעביץ, לרגל שידוך לבנו, הרבי מצא לנכון להעיר בשולי מכתבו שאין לכתוב אירוסין על שידוך. "...

ובברכת מזל טוב לשידוך בנו... שליט"א. לפי עניות דעתי אין לומר או לכתוב "אירוסין" - עד שיהיו אירוסין, ואת כ"ר הסליחה.

בית רפואה ולא בית חולים

בית-הרפואה 'מעייני הישועה' בני ברק, מייסד המקום הר"ר משה רוטשילד ז"ל שהיה רופאם של גדולי ישראל, סיפר בראיון מיוחד לתקשורת החרדית מדוע החליט לקרוא למקום "בית רפואה" מעייני הישועה ולא בית חולים. "ביקרתי אצל הרבי מליובאוויטש הוא תמך מאוד ברעיון ואף הושיט לי שיק פתוח... שאלתי כמה לרשום בו, והוא השיב: כמה שאתה רוצה". הרבי אף 'המליץ לי לקרוא לזה 'בית רפואה' ולא 'בית חולים', כפי שמוסד כזה נקרא בספרות התורנית, כבית שמטרתו לרפא ולא להנציח מחלה".

הגני מדייק שלא להשתמש בביטוי "מקרה", כל המתרחש הוא בהשגחה פרטית

במכתב מכ"ח סיון ה'תש"ח למר יצחק קורן, כותב מרן האדמו"ר מליובאוויטש למה הוא מקפיד לא להשתמש בביטוי השגרה 'מקרה'. "הגני מדייק שלא להשתמש בביטוי של מקרה, שהרי כל אחד מאתנו מאמין שכל המתרחש הוא בהשגחה פרטית ולא במקרה".

ככל שיאריך זמן לימודו ככולל הרי זה משובח

במדור על לימוד ככולל אברכים לאחר הנישואין ישנם התייחסויות מרתקות. נביא אחד מהם: "להוסיף בעמנה לשאלותיו: (א) פשוט שכל שיאריך זמן לימודו תורה ככולל באה"ק ת"ו, או בחו"ל שעל פי כתבו יסכימו על זה המחוננים ש'י בקל יותר - הרי זה משובח. על כל פנים - כלשון רבנו הזקן בהלכות תלמוד תורה: ב- ג שנים מעת החתונה. (ב) גם לאחר זה - צריך להיות קביעות עיתים בתורה בחברותא - ולכן לדור בעיר שיש שם אפשרות זו".

על הספר ומשמעותו

למפלגה החרדית ביותר והאיטור להימנע מהצבעה בבחירות, יחסי ישראל ארה"ב, המאבק על ירושלים מאוחדת, קדושת העיר חברון שהופקרה על ידי ממשלת ישראל, חובת הפטור לתלמידי ישיבות משרות בצבא, חובת הלימוד ככולל לאחר החתונה, חטיפת ילדי תימן וההשלכות מכך.

משמעות מעשית לחיים מאושרים

בנוסף לכך ישנן התייחסויות לסוגיות מעשיות בחיי היום יום הבאות לידי ביטוי בהליכות והנהגות חסידיות, כמו: חופשות במסודות החינוך בקיץ, הנהגת הבית, נישואין, צניעות, משפחות ברוכות ילדים, חיסונים לילדים, הכנסת אורחים, קביעות עתים לתורה, כבוד וקדושת בית הכנסת והכול מזווית אקטואלית, עכשווית ומעשית.

כמו כן בספר באו לידי ביטוי החידושים המיוחדים שקובעים ברכה לעצמם בסדרת פרקים מרתקת ומגוונת. בסוגיות כמו: השפה הנקייה והנכונה שהאדמו"ר מליובאוויטש השתייך. או פרקים העוסקים בשינויים שיום האדמו"ר מליובאוויטש וחיווה את דעתו על כך כמו צורת לוחות הברית, קני המנורה שהיו באלכסון, והירות מראיית דברים לא טהורים, וכן נושאים אקטואליים במגעל השנה כמו שנת השמיטה והחומרות שיש לנהוג, שנת הקהל, י"ט כסלו, זיכוי הרבים ועוד ועוד. בספר מצורף כתב ידי קודש ומכתבים מעניינים העוסקים בענייני הספר. הספר אקטואליה בוויית חב"דית יצא לאור על ידי מכון 'באהלי צדיקים', 480 עמודים. מחבר הספר הרב שבת' ויינטראוב אומר כי "הורגש חיסרון רב בספר מסוג זה שהוא למעשה שולחן ערוך השקפתי במגוון רחב של נושאים. ספר זה הוא פשוט מרתק, ובעיקר נגיש, קריא ומעניין. ספר שנותן כלים להתמודד עם השאלות האקטואליות והנפיצות בחיי היום יום ובנושאים שעל סדר היום".

הנהגה מוזרה הדורשת תיקון שלא מדברים אידיש במדור מיוחד ומרתק על גודל מעלת שפת האידיש שדרכה גילו את תורת החסידות החל מהבש"ט הקדוש, ועד כמה יש להשתדל לדבר רק בשפת האידיש ושפה זו נתקדשה על ידי גדולי ישראל ונשיאי חב"ד, וכפי שאמר "בשפה זו השתמשו רבותינו לגילוי פנימיות התורה - וזתי נקודות בדבר: א. מכך שבחרו לדבר בשפה זו מוכח שישנה מעלה בשפה זו לגבי שאר הלשונות. ב. אחרי שדיברו בה גרמו לעילוי בשפה זו יתר על מה שהיה לפני כן". בשבת קודש פרשת וישב, כ"א בכסלו תשמ"ח דיבר על רק אברכים ובהורים לא מדברים בשפת האידיש: "כאשר 'שפיץ חב'דניקעס' מתאספים לדבר יחדיו, תמהיה לשמוע ששפת הדיבור היא - אנגלית! מדובר אודות אברכים שגולדו וגדולו בבתי חסידים, ולמדו בחדרים וישיבות חסידיות... ועניין זה דורש תיקון לא רק באופן ד"אם תימצא לומר" שהרי ידוע גודל העילוי ד"לא שינו את לשונם". ("תורת מנחם" תשמ"ח ב')